

Begroting 2023

Meerjarenraming 2024 – 2026

Voorzitter, na een perspectiefnota komt de vertaling in de vorm van een begroting. Je verwacht geen nieuwe zaken en moet alleen de cijfers begroten. Voor D66 is het een complete verrassing dat een college prioriteiten bepaalt en niet het hoogste orgaan van deze gemeente: de gemeenteraad. Vanwege voorgaande redenen zijn ze overbodig, het zijn uitstellingen van bestaand beleid en is er geen aandacht voor natuur en onderwijs. Slagkracht, vaart maken, snel bijsturen en dat allemaal voor € 550.000. De verantwoording komt achteraf te liggen. D66 past voor deze blanco cheque. Graag horen wij van het college hoe dit bizar vreemde plan uit de begroting gehaald kan worden.

### Programma 1: Mens en Samenleving

#### **Woningen.**

Bouwen, bouwen en bouwen: elk mogelijkheid moet worden aangegrepen om meer huizen te bouwen voor alle doeleinden. Teleurstellend is het om te lezen dat nog steeds elk jaar maar maximaal 100 huizen worden gebouwd. D66 heeft dit bij de PPN aangekaart, maar er is niets mee gedaan. Wat voor oplossingen heeft het college?

#### **IHP**

Wat ook nog steeds niet van de grond komt is het integraal huisvestingsplan voor scholen. Veel directeurs klagen dat het wel erg lang duurt. Als stip aan de horizon is het IHP in 2023 afgerond. Maar wanneer? Welke maand?

## **Sportbeleid**

Bijdrage aan het sportbeleid gaat van € 374.000 naar € 259.000 en daar schrikken wij van. De verwachting van D66 was dat hier fors op ingezet wordt, helemaal omdat we in onze gemeente 55,6 % niet-sporters hebben, landelijk gezien is dit 50,1 %. Hoe gaat het college onze niet-sporters er toe bewegen, om te sporten?

In de begroting is te lezen dat de vervanging van de toplagen van kunstgrasvelden met 2 jaar wordt uitgesteld. Daar is D66 op tegen: sporters moeten goed materiaal hebben om te sporten. Daarbij zullen de prijzen over 2 jaar hoger zijn dan nu. Wij willen dit veranderen naar conform planning. Graag het antwoord van het college. En separaat hiervan: wanneer kunnen we het lang verwachte accommodatiebeleid verwachten?

## **Maatschappelijk vastgoed verduurzamen**

De energiekosten stijgen de pan uit voor onze buitensportaccommodaties en maatschappelijke vastgoed. Het is financieel niet meer te redden op deze manier, hoorde wij van bijvoorbeeld de beheerder van de Buitelstee. Aan de andere kant kan er een flinke slag gemaakt worden door nu alles te verduurzamen.

Bijvoorbeeld dak de Vaert en andere dorpshuizen, dak brandweer Dinteloord, renovatie Buitelstee: begin er nu mee en niet pas in 25/26. Leg overal zonnepanelen op, isoleer alles, leg warmtepompen aan. Maar doe iets en snel! Mocht het niet tot het gewenste antwoord leiden, dan dienen wij hiervoor een motie in.

## **Lift Dorpshuis**

Er is veel achterstallig onderhoud in ons maatschappelijk vastgoed. Als voorbeeld noemen we de lift van dorpshuis Dinteloord die al maanden defect is. In de begroting staat dat in 2026 de lift vervangen wordt. D66 opteert om de lift meteen te vernieuwen. Graag de visie van het college.

## **Toeslagenaffaire.**

Een zeer pijnlijke en mensonterende affaire is die omtrent de toeslagen. Het vond ook bij inwoners van onze gemeente plaats. Het Rijk heeft geleerd van haar fout en stelt € 1,25 per inwoner beschikbaar ter compensatie, de zogenaamde POK-gelden. Afgelopen december is dit overgemaakt. Wij zouden graag willen weten wat er met het geld is gedaan.

## Programma 2: Kunst, Cultuur en Erfgoed

De tijd tussen nu en de 2<sup>e</sup> Wereldoorlog wordt steeds langer. Gezien de tijd zijn er niet veel mensen die de oorlog bewust hebben meegemaakt. De aandacht voor de 2<sup>e</sup> Wereldoorlog en de herdenking ervan verslapt. Opmerkelijk om te zien dat dit ook blijkt uit de beantwoording van de technisch vraag. Het is gezien het antwoord niet duidelijk waar verzetsmensen hebben gewoond, waar slachtoffers van bombardementen hebben gewoond en waar inwoners die gedeporteerd zijn hebben gewoond, terwijl dit wel onderdeel is van onze cultuur, onze samenleving, onze straten. D66 stelt voor om Stolpersteine in onze gemeente mogelijk te maken: goudkleurige gedenktekens aangebracht in het trottoir voor de vroege woonhuizen van mensen die zijn verdreven, gedeporteerd, vermoord of tot zelfmoord zijn gedreven. Op elk steentje staat de naam van één slachtoffer. Daaronder staan het geboortjaar, plaats en datum van arrestatie door of namens het regime (wanneer van toepassing). En als laatste de plaats en datum waar het slachtoffer werd vermoord of is overleden. Wij dienen hier een motie voor in.

Cultuur- en erfgoededucatie: zeer belangrijk voor jonge mensen om hun omgeving, cultuur en geschiedenis beter te leren kennen. In de begroting staat: voor leerlingen is Cultuur- en erfgoededucatie nodig om bewust te maken van de eigen identiteit. D66 vindt dit cryptisch omschreven: bedoelt het college ook niet jongeren?

In de begroting is beschreven dat we inwoners bewust gaan maken van hun monumentale gebouwen en deze initiëren om ze te behouden. Wat moeten we ons hierbij voorstellen en welke facilitering heeft het college daarvoor over?

## Programma 3: Fysieke leefomgeving en Duurzaamheid

### **Houtrook.**

Eénmalig campagne om inwoners bewust te maken van de gevolgen van schone lucht. Wordt er in deze campagne ook aandacht besteed aan de gezondheid van de medemens (mensen met luchtwegklachten etc.) Of gaat het puur om het milieuaspect? De luchtkwaliteit is niet denderend in onze gemeente. Waarom sluit de gemeente niet aan bij het Schone Lucht akkoord?

### **Natuur**

meer Bomen, meer beplanting, meer grassen op openbaar terrein in de kernen: het is nog geen sneltrein op volle toeren. D66 mist zelfs werkprogramma groen voor de kernen De Heen en Welberg. Waar blijven ze?

### **Boomvaart**

Op pag. 153 lezen we dat er achterstallig onderhoud is en achterstand op baggeren bij diverse locaties. D66 vraagt zich af of de Boomvaart op Welberg hier ook onder valt, gezien de erbarmelijke toestand waarin de watergang zich momenteel bevindt.

### **Verenigingen.**

Energiecrisis bij onze verenigingen, stichtingen, dorpshuizen, sporthallen. Het college gaf in 1 van de laatste vergaderingen aan dat we naar de begroting mochten kijken hierover. Het woord vereniging staat 13 keer in de begrotingstekst maar 0,0 over specifieke zaken zoals ondersteunen en begeleiden richting een duurzame voorziening. En vooral wat er in het jaar 2023 (korte termijn dus) precies op de planning staat om die verenigingen te gaan helpen. De oplopende energiekosten zijn reden tot zorg bij onze inwoners, scholen, D66, maar ook bij onze verenigingen. De accommodaties energie zuiniger maken door middel van warmtepompen en plaatsen van zonnepanelen: D66 vraagt zich af wanneer dit voltooid is. Graag heel veel uitleg over.

## **Herplantingsplicht.**

Het is D66 op dit moment niet duidelijk of er een dubbele herplantingsplicht is: als er 1 boom wordt gerooid, dan 2 terugplaatsen. Mocht dit nog niet tot het beleid horen, dan dient D66 vanavond een motie in.

The logo for the Dutch political party D66, consisting of the letters 'D66' in white on a green rectangular background.

## **Thomashuis**

Een dringende oproep kregen we van de zorgondernemers van het Thomashuis te Steenberg. Een belangrijke motie over een vergeten doelgroep omtrent energietoeslag. Wij vroegen ons af waarom het Rijk niet overgaat tot compensatie van de hoge energiekosten bij wooninstellingen. En onze 2<sup>e</sup> vraag: zou het college dit voorstel omarmen of ontraden?

## **Doelgroepen woningen**

Wij zetten bij lopende projecten extra in op woningen voor nestverlaters, starters, ouderen en andere bijzondere doelgroepen. Hoe en op wat voor manier wil het college dit voor elkaar krijgen aangezien de projecten al lopende (zouden) zijn? Wat voor middelen heeft het college hiervoor?

## **Energiearmoede**

Wij verwachten dat er vanuit het Rijk extra maatregelen worden getroffen omtrent energiearmoede. Wij sluiten daar waar mogelijk aan om energiearmoede verder te bestrijden. Is er op dit moment al zicht op eventuele (extra) maatregelen? Is het college aan het kijken naar extra mogelijkheden om iets te kunnen doen tegen energiearmoede?

## **Omgevingswet**

De omgevingswet is weer uitgesteld. Onze vraag is wel: hoe staan wij er zelf als gemeente voor qua voorbereiding?

## Programma 4: Economie, Werk, Toerisme en Recreatie

### Hotel

Voorzitter, we maken ons al enige tijd zorgen om het hotel. Wat is de allerlaatste stand van zaken? Voor ons zijn er twee keuzes: vertraging of doorgang. Wij stellen paal en perk aan het annuleren van dit economische sterke project.

### Groene pluim (2020)

Het is belangrijk voor ondernemers om een doel te hebben. De ondernemers in onze gemeente hebben op dit moment geen doel omtrent duurzaamheid. Wij willen daar een handje mee helpen door aan te sluiten bij de groene pluim.

## Programma 5: Bestuur en Dienstverlening

### Communicatie blijft achtergebleven

D66 heeft een aantal kernbezoeken afgelegd. Daar kwam een vervelend beeld naar voren: veel brieven, telefoontjes, mailtjes en afspraken bleven onbeantwoord. Dit kan en mag niet als gemeente. Het is een tendens die D66 de afgelopen jaren helaas ziet vermeerderen. Wat gaat het college hier nu eindelijk aan doen?

Elke gemeenteraad buigt zich dezer dagen over de nieuwe begroting die in november moet worden vastgesteld. Eén van de vragen is: wat heeft de gemeente gedaan met de 150 miljoen euro (1,25 euro per inwoner) die het Rijk beschikbaar heeft gesteld ter compensatie voor de toeslagenaffaire?

Dat geld is vorig jaar december beschikbaar gesteld. De aanleiding was de zogeheten Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag, afgekort POK. Er wordt daarom gesproken over de zogeheten POK-gelden.

### Dienstverlening

Deze POK-gelden dienen extra ondersteuning te bieden aan mensen die zich in een kwetsbare positie bevinden en om de gemeentelijke dienstverleningen voor deze mensen te verbeteren. Inmiddels zijn we ongeveer één jaar en één verkiezing verder sinds de invoering van de POK-gelden. Het is verstandig dat de nieuwe raad hier rekening mee houdt tijdens de begrotingsbeschouwingen. Raadsleden kunnen namelijk navragen wat er tot dusverre met dit geld is gedaan. "Ik zou als raadslid graag willen weten wat de afdeling financiën met dit geld heeft gedaan. Het gaat om 1,25 euro per inwoner. En dat is toch best geld", zo zei Jan Prins van de Nationale Ombudsman deze week op een bijeenkomst met raadsleden over de rol en functie van de ombudsman om de dienstverlening aan inwoners te verbeteren.

### Ledenbrief

Het toekennen van de 150 miljoen euro is vorig jaar december per zogeheten ledenbrief door de VNG bekend gemaakt aan alle colleges en gemeenteraden. In de ledenbrief wordt een achttal actielijnen geschetst waaronder digitale overheid, rechtsbescherming en gemeentelijke ondersteuningsprogramma waarvoor de zogeheten POK-gelden kunnen worden gebruikt. Deze actielijnen zijn opgesteld door het VNG en het rijk. Het is dus aan raadsleden en de raad of zij tijdens de behandeling van de begroting 2023 over de besteding van deze POK-gelden vragen willen stellen.